

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-01-12

§ 14

KS 476/16

Utredning gällande lagen om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Mölnåls stad avstår från att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst.

Ärendet

Lagen (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst infördes den 1 juli 2014 och innebar en frivillig möjlighet för kommuner att införa ekonomiskt stöd för anskaffning och anpassning av ett motorfordon till personer med funktionsnedsättning, som har tillstånd för färdtjänst men inte har rätt till statligt bilstöd.

Tekniska förvaltningen fick i uppdrag att under 2016 ta fram ett underlag för förutsättningarna för att kunna ta ställning till om mobilitetsstöd ska införas. Införs mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst behöver Mölnåls stad även fatta beslut om regelverk samt vilka krav som ska gälla, utöver grundkraven som anges i lagen.

Ärendets behandling

Tekniska nämnden har behandlat ärendet den 12 december 2016, § 106.

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att Mölnåls stad ska avstå från att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslaget kan antas och finner att så sker.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Tekniska nämnden
Sammanträdesdatum
2016-12-12

§ 106

TEN 503/15

Utredning gällande lagen (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att Mölnåls stad ska avstå från att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst.

Ärendet

Lagen (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst infördes den 1 juli 2014 och innebar en frivillig möjlighet för kommuner att införa ekonomiskt stöd för anskaffning och anpassning av ett motorfordon till personer med funktionsnedsättning, som har tillstånd för färdtjänst men inte har rätt till statligt bilstöd.

Tekniska förvaltningen fick i uppdrag att under 2016 ta fram ett underlag för förutsättningarna för att kunna ta ställning till om mobilitetsstöd ska införas. Införs mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst behöver Mölnåls stad även fatta beslut om regelverk samt vilka krav som ska gälla, utöver grundkraven som anges i lagen.

Ärendets behandling

Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 7 november 2016.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att Mölnåls stad ska avstå från att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om beslutet kan antas och finner att så sker.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Susann Bertilsson

Teknisk nämnd

Utredning gällande lagen (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att Mölnåls stad ska avstå från att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst.

Ärendet

Lagen (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst infördes den 1 juli 2014 och innebar en frivillig möjlighet för kommuner att införa ekonomiskt stöd för anskaffning och anpassning av ett motorfordon till personer med funktionsnedsättning, som har tillstånd för färdtjänst men inte har rätt till statligt bilstöd.

Tekniska förvaltningen fick i uppdrag att under 2016 ta fram ett underlag för förutsättningarna för att kunna ta ställning till om mobilitetsstöd ska införas. Införs mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst behöver Mölnåls stad även fatta beslut om regelverk samt vilka krav som ska gälla, utöver grundkraven som anges i lagen.

Beredning

Frågan om att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst aktualiserades i samband med att det 2015 kom in en ansökan om mobilitetsstöd för anpassning av ett fordon. Eftersom Mölnåls stad inte infört mobilitetsstöd avvisades ansökan.

Det finns begränsad erfarenhet av mobilitetsstöd i Sverige. En försöksverksamhet bedrevs i ett antal kommuner åren 2007-2010, innan lagen trädde i kraft 2014. Trafikverket utvärderade försöksverksamheten och sammanfattningsvis var den största vinsten att de personer som beviljades mobilitetsstöd fick en större frihet och därmed upplevde en bättre livskvalitet. Utvärderingen visade också en beräknad kostnadsbesparing för minskat behov av färdtjänst. Den största svårigheten låg dock i att göra lönsamhetsberäkningar och det var få ansökningar och få som uppfyllde kriterierna samt beviljades mobilitetsstöd. Trots det positiva resultatet, är det endast ett fåtal kommuner i Sverige som valt att införa mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst. Av de kommuner som ingick i försöksverksamheten är det endast en kommun (Linköping) som infört lagen. Göteborg som också deltog i försöksverksamheten har valt att avvakta.

För personer med varaktiga funktionsnedsättningar finns idag ekonomiskt bidrag, bilstöd, som handläggs av Försäkringskassan, enligt bestämmelser i socialförsäkringsbalken. Stödet riktar sig till vissa målgrupper: personer som behöver bil för att kunna arbeta eller studera och är under 65 år, personer som ska köra bilen själv och är 18-49 år, personer som har barn som är

Dnr TEN 503/15

under 18 år och bor hemma samt personer som har sjukersättning och tidigare fått bilstöd för att kunna arbeta eller studera.

Lagen om mobilitetsstöd ger fler personer med funktionsnedsättning möjlighet till ersättning. Lagen innehåller några grundkrav som den sökande ska uppfylla för att beviljas ersättning.

Den sökande ska:

- samtycka till stödet, och
- ha tillstånd till färdtjänst, men
- inte ha rätt till bilstöd enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken

Utöver grundkraven behöver kommunerna upprätta ytterligare förutsättningar (riktlinjer) för att bevilja stödet. Det kan handla om huruvida stödet ska omfatta både anskaffning av bil och bidrag till anpassning, vilka belopp som får beviljas, miljöbilskrav, ålderskrav på bil, krav på minskat färdtjänstresande med mera.

För att utreda om en person uppfyller villkoren för mobilitetsstöd krävs en annan handläggning än den som sker vid en ansökan om färdtjänst. Bland annat utreds behov av anpassning utifrån funktionsnedsättning samt vilket resbehov personen har. För att det ska bli lönsamt att bevilja mobilitetsstöd bör personen ha behov av minst 150-200 resor/år. Svårigheten ligger oftast i att bedöma framtida resbehov, särskilt om personen inte tidigare haft färdtjänst.

Mölnåls stad har ungefär 2230 färdtjänstillstånd. Av de färdtjänstberättigade är det en mindre grupp på omkring 170 personer som reser fler än 150 resor varje år. Det är framförallt personer under 65 år och som reser för att ta sig till arbete eller dagligverksamhet inom LSS, dessa utgör cirka 77 %. Om dessa, genom mobilitetsstöd, istället skulle kunna resa med egen bil skulle det förmodligen snabbt bli lönsamt för färdtjänsten i Mölnåls stad. Bedömningen är dock att få av dessa uppfyller kriterierna för mobilitetsstöd eller har möjlighet att utföra sina resor med egen bil. De som har arbete ingår (om de kan köra bil själva) i målgruppen som har rätt till bilstöd genom Försäkringskassan. Personer boende på gruppboende som reser till dagligverksamhet har sällan körkort eller bor med närstående/personal som kan köra dem varje dag.

Ekonomi

Ett av syftena med mobilitetsstöd är att sänka kostnaderna för färdtjänst. Utgångspunkten är att verksamheten ska vara kostnadsneutral där det utbetalade bidraget ska motsvara minskade kostnader för färdtjänst på sikt. Det har visat sig svårt att göra lönsamhetsberäkningar, dels beroende på vilka belopp som utbetalas och dels beroende på att det bygger på ett uppskattat behov av färdtjänst. Utifrån erfarenheterna från andra kommuner och försöksverksamhet av mobilitetsstöd räknar man med lönsamhet på 2 till 3 års sikt. Eftersom underlaget för mobilitetsstöd i Mölnåls ses som begränsat ses inte heller någon större kostnadsbesparing med att införa stödet.

Dnr TEN 503/15

Bedömning

Mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst ses i första hand som en möjlighet att erbjuda den grupp människor med funktionsnedsättning, som inte har rätt till bilstöd genom försäkringskassan, en möjlighet att istället för färdtjänst kunna resa med egen bil. Således är den största vinsten att personerna som kan ta del av stödet får en mycket större frihet att kunna resa, än om de är beroende av färdtjänst.

Hur många personer som skulle vara aktuella för mobilitetsstöd i Mölnåls stad är svårt att veta med säkerhet, men gruppen bedöms som relativt liten. I en analys av målgruppen som reser mest med färdtjänst är det svårt att se att dessa resor skulle kunna ersättas genom att tillståndshavarna fick möjlighet att resa med egen bil och att det skulle bli lönsamt utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Erfarenheterna från andra kommuner som infört mobilitetsstöd är att det är få som ansöker och som även uppfyller kraven. Det är mycket tveksamt om det i Mölnåls stad finns ett tillräckligt stort behov som motiverar ett införande av mobilitetsstöd och den administration som krävs för att hantera sådana ansökningar.

Färdtjänst är en särskilt anpassad del av kollektivtrafiken, ett komplement när personer har väsentliga svårigheter att använda buss, tåg och spårvagn. Är målsättningen att fler ska resa med hållbara färdsätt, enligt Mölnåls stads vision, bör det finns andra områden att prioritera som kommer fler till del. Det finns idag möjlighet till bilstöd genom Försäkringskassan för personer under 65 år med funktionshinder som behöver ta sig till arbete eller sysselsättning. Bedömningen är att det inte finns underlag eller skäl för Mölnåls stad att utöka målgruppen. Överlag finns det ett lågt intresse i övriga kommuner i Sverige och Sveriges kommuner och landsting (SKL) var innan lagen infördes emot att det infördes ytterligare en särslagstiftning inom området. Det är nu på gång med en utredning som ska se över lagstiftningen inom området persontrafik, där bland annat färdtjänst ingår. Det kan finnas skäl att avvakta och se hur frågan om mobilitetsstöd och färdtjänst hanteras i framtiden.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Göran Werner
Teknisk chefAnna Lanne Davidson
Avdelningschef trafik och projekt